

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Izjemno stanje v Pragi.

Vlada je storila usodepoln korak, čegar posledice utegnejo postati največjega pomena, ne samo za notranjo politiko v naši državni polovici, ampak sploh za monarhijo, razglasila je v središču češkega naroda izjemno stanje!

Včerašnji državni zakonik objavil je dve naredbi skupnega ministerstva. Prva slôve:

„Naredba skupnega ministerstva z dné 12. septembra 1893, s katero se na podlagi zakona z dné 5. maja 1869 (drž. zak. št. 66) za okrožje kraljevskega stolnega mesta Prage, potem za politične okraje Kraljevi Vinohradi, Karlin in Smichov v sedanjem obsegu (to je za sodne okraje Kladno, Zbraslav in Unhošt) določa izjemno stanje: Na podlagi zakona z dné 5. maja 1869 (drž. zak. št. 66) se vsled ukrepa skupnega ministerstva z dné 22. avgusta 1893 in po dobljenem Najvišjem privoljenju začasno suspendirajo določbe člena 12 in 13 državnega osnovnega zakona o splošnih državljskih pravicah z dné 21. decembra 1867 (drž. zak. št. 142) in to za okrožje kraljevskega stolnega mesta Prage in za okrožji okrajnih glavarstev Kraljevi Vinohradi in Karlin ter za sedanje okrožje okrajnega glavarstva Smichov (to je za sodne okraje Kladno, Zbraslav, Smichov in Unhošt). Gledé posledic te suspenzije ravhati se je po določbah §§ 6, lit. a) in b), 7, lit. a) in b); v kolikor gre za kaznovanje prestopkov zoper ondu izrečene določbe in zoper naredbe, izdane na podlagi § 8., ravhati se je po § 9. zakona z dné 5. maja 1869 (drž. zak. št. 66). Ta naredba zadobi veljavo v dan razglasitve.“

Druga naredba slôve:

„Naredba skupnega ministerstva z dné 12. septembra gledé prenehanja poslovanja porotnih sodišč za okrožje deželnega sodišča v Pragi: Na podlagi § 1. zakona z dné 23. maja 1873 (drž. zak. št. 120) določuje skupno ministerstvo porazumno z najvišjim sodiščem: Poslovanje porotnih sodišč v okrožji deželnega sodišča v Pragi se za dobo jednega leta zaustavlja in sicer za naslednja hudodelstva in pregreške, kateri so razsojanju tega sodišča odkazani v členu VI. uvajalnega zakona kazensko-

pravnemu redu z dné 23. maja 1873 (drž. zak. št. 119): hudodelstva in prestopki, storjeni po vsebini kake tiskovne (lit. A) ter za nastopna hudodelstva in pregreške: veleizdaja (lit. B, št. 1), kaljenje javnega miru (lit. B, št. 2), ustaja in punt (lit. B, št. 3), javna nasilstva (lit. B, št. 4 a, b in c), motenje vere (lit. B, št. 8) umor in uboj (lit. B, št. 12), težka telesna poškodba (lit. B, št. 15), sramočenje oblastvenih naredeb in ščuvanje (lit. B, št. 24), hujškanje k sovražnim dejanjem (lit. B, št. 25), obče-nevarna raba razstreliv in sicer slučajji §§ 4, 5, 6 in 8. zakona z dne 27. maja 1885 (drž. zak. št. 134.) Ta naredba zadobi veljavo v dan razglasitve.“

S tema dvema naredbama odvzela je vlada prebivalcem prizadetih okrajev najvažnejše državljske pravice. Člen 12. državnih osnovnih zakonov pravi: Avstrijski državljani imajo pravico zbirati se in ustanavljati društva. Člen 13. drž. osv. zak. veli: Vsakdo ima pravico, izraziti svoobodno svoje mnenje v zakonitih mejah in to z besedo, pismeno, tiskano ali vpodobljeno. Tisek ni smeti podvreči cenzuri niti ga po konfiskacijah utesniti. Administrativna prepoved razpošiljati tiskovine po pošti ni dopustna.

Zakon z dné 5. maja 1869, na kateri se sklicuje prva naredba, določa, da je smeti čl. 8, 9, 10, 12 in 13 drž. osnovnega zakona suspendirati v slučajji vojne, notranjih nemirov, ali če se pojavijo velika veleizdajska ali ustavi nevarna gibanja. S suspenzijo člena 12. drž. osn. zak. je prepovedano snovanje tudi tistih društev, ki niso podrejena društvenemu zakonu, obstoječim društvom pa je moči izvrševanje društvnih pravic zaustaviti, tudi če niso ničesar zakrivila. Splošno pristopni shodi sploh niso več dovoljeni in celo volilaki shodi, da, celo procesije se ne smejo vršiti, ne da bi to bilo politično oblastvo izrecno dovolilo. S suspenzijo čl. 13. drž. zak. zamore vlada časopisje popolnoma uničiti, ker ima pravico prepovedati izdajanje vsakega časopisa, ker more listom odvzeti pravico razpošiljanja po pošti, ker more koncesijonovanim obrtnikom odvzeti pravico izvrševati obrt ne da bi bilo v to treba navesti razlogov. Časopisom lahko zaukaže, da smejo iziti šele tri urepotem, ko so bili pristojnim oblastvom uročni dolžni izvodi za cenzuro.

Tu je bilo konfiskovanih 114 vrst, v katerih smo označili svoje stališče napram tem naredbam, izrekli o njih naše mnenje ter zagotovili Mladočehe iskrenih naših simpatij. — Ker nam je državno pravdnštvo preprečilo povedati, zakaj ne odobravamo vladne naredbe, navesti bomo nekoliko časnikaških glasov, da spoznajo naši čitatelji, kako sodbo so izrekli drugi listi.

„*Narodni Listy*“, kot najbolj prizadeti, so primorani izraziti se z največjo reservo. Prijavljajoč zgoraj natisnjeni naredbi pišejo: „Vlada Taafeva je torej sklenila posnemati vzgled nekdanje vlade Taafe-Giskra in uveljaviti v Pragi in njeni okolici izjemno stanje. Mirno in neuklonjeno prenehal bode narod češki, prenesli bomo mi to novo skušnjo, izvirajočo iz usodnega našega boja za pravico in resnico, iz zgodovinskega boja mej našimi vitalnimi prizadevanji za državno in narodno samostalnost v federativni Avstriji in mej prizadevanji za največjo jednoto in za cislajtanski centralizem. Oziri na izjemno stanje nam velevalo, da v tej dobi postopamo z največjo previdnostjo in reservo. Četudi nam ne bo mogoče, na marsikako očitane odgovoriti naravnost, vendar bo naš izobraženi narod razumel tudi zmerne naše besede spomnivši se v jednako tužnih časih izrečenih besed Havličekovih: Če ni druge pomoči, letati je s podvezano perotnico in delovati, da narodov glas popolnoma ne umolkne.“

„*Politik*“ pravi: Strahoma smo opazovali, kam je zašla mladočeška stranka in slutili, da to ne bo ostalo brez posledic. Z ozirom na razglašeno izjemno stanje nam ni mogoče, izreči naravnost svoje mnenje. Da je ukazana utesnitev društvnega in tiskovnega zakona močna poškodba naših narodnih interesov, je jasno. Nikar govoriti, da imajo te naredbe samo namen, pomiriti razdraženo javno mnenje. Tudi velikega političnega pomena jim ni odrekati. To sluti tudi glavno levičarsko glasilo „*N. Fr. Pr.*“ kliče veselo, da je vlada sedaj tam, kjer je bilo meščansko ministerstvo leta 1868. Iz teh besed je vidna nadeja, da je konec pogajanju s Čehi. Naši radikalci, ki so se polastili vodstva naroda češkega, morajo spoznati, komu so z dosedanjjo svojo taktiko koristili. — Naši opomini in naša

LISTEK.

Sofija (Sredec).

Kedor je videl sijajni Carigrad, temu ne bode žal, ako si ogleda tudi Sofijo, to najnovejšo slovansko prestolnico, kajti kjer je toliko svetlobe, tam že sme tudi nekaj sence biti in poleg neopisivega hrupa prenese se prav lahko tudi nekaj tišine.

Sofija „sedi“ (tako se izražajo Bolgari in Srbi) na ploskastem hrbtu, ki se vleče blizu Vitoševoga podnožja kraj precej velike kotline, po kateri se vije Isker proti Balkanu. Mesto je nekako skrito tistemu, ki prihaja po kotlini do njega, n. pr. železnicam, in od postaje mora se polagoma navzgor v mesto. Pri rečici Bojani *) se začenja pravo mesto. Čez njo vodi nov lep most in poleg nje stoji častni slavolok, katerega so postavili knezu o njegovem povratku z nevesto. Na zunanji strani stoji zapi-

sano: „Dobro došla, svetla knjaginjo!“, na znotranji pa: „Bože pazi knjaza i knjaginjato!“

Od mesta dalje vodi prilazna ulica naravnost proti Vitošu („Vitoška ulica“) mimo neke razpadajoče mošeje, ki služi prav dobro za orijentacijo, in dalje do pravoslavne metropolije. Pred njo pa se križamo z najživahnejšo ulico Sofijsko („Trgovska ulica“), ki nas vodi na levo (proti jugovzhodu) naravnost do knežjega dvorca. Pred njim je mal trg, na katerem se steka šest ulic kakor žarki zvezde. Podaljšek Trgovske ulice se imenuje Stambulova ulica, ki vodi mimo „Kartografičeskago instituta“ k parlamentu in dalje na glavno cesto. Vzporedno s tu omenjenima ulicama je proti Vitošu še več drugih na znotraj lomljenih ulic, mej katerimi se mi je zdela najvažnejša „Generala Mutkareva ulica“. Ona je menda najdaljša ulica, ki vodi skozi vse mesto. Ob njenem severovzhodnem začetku se nahaja od Rusov postavljeni spomenik zmaga l. 1877 do 1878 na čast carju Aleksandru z napisom: „Ne nam, ne nam — a imenu tvoemu.“

Glavni utis, katerega Sofija naredi, je „mrtvost in praznosta“. Gledé živahnosti se ne da niti z daleka primerjati najmanjšemu italijanskemu mestu in celo našemu Celovcu ne, ki je vendar zadosti

miren. Mesto ima sicer ravne, zelo široke, pravokotno se križajoče netlakane ulice, ali hiš mu manjka! V vsaki ulici manjka vsaj dve tretjini hiš, v nekaterih celo vse, tako da so tablice z uličnimi imeni na kolih pribite. Na mnogih krajih stojiš na pravem pašniku, a čezenj so potegnene široke proge, ki so odmenjene za bodoče ulice. V tem obziru se zdi, da je Sofija mej mesti to, kar je „posiljeno zelje“ mej jedmi. Poprej nisem mogel nikdar razumeti, zakaj se v Sofiji število prebivalcev nič ne množi, zdaj mi je pa tudi to jasno. Že to, da se plača voditelju po celém mestu samo jeden frank, govori dosti jasno.

In vendar, koliko srečnejši so Sofijani od Ljubljancev! Poslednji imajo mnogo ulic, katerim ne smejo imen dati, a prvi imenujejo (jedino le v bolgarščini!) prazne smeri po bolgarskih carjih, ministrih, politikih in čujte: celo po ruskih generalih! Mesto bišnih vrst stoji ob ulicah paze (planke) iz desk in tam, kjer bodo nekdanji ulični hodniki napravljeni, vrste se le obrobni kameni, ki naznanjajo, kako široki bodo ti hodniki. Po nekaterih ulicah so pa ti hodniki že celo izdelani, ali na nje se vsipa rodovitna zemlja izpod vrtnih ograj. Posebno neugodno dirajo v očesa prazni prostori mej dvema

*) To je druga meni znana reka tega imena na slovanskem jugu. Imenitna furlanska rodovina srednjega veka se je pisala Bojan (tudi slovenski pesnik se tako podpisuje), a vendar je trdil pokojni Czörnig, da je to ime „staronemško“!

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
13. sept.	7. zjutraj	742.5 mm.	15.0° C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm.
	2. popol.	741.5 mm.	20.2° C	sl. vzh.	d. jas.	
	9. zvečer	740.5 mm.	14.8° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 16.7°, za 2.4° nad normalom.

Dunajska borza

dné 14. septembra t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	glđ. 97.50	— glđ. 97.60
Srebrna renta	97.20	— 97.30
Zlata renta	119.55	— 119.55
4% kronska renta	96.80	— 96.75
Akcije narodne banke	983.—	— 983.—
Kreditne akcije	339.75	— 339.75
London	125.65	— 125.60
Napol.	9.95	— 9.94 1/2
C. kr. cekini	—	—
Nemške marke	61.65	— 61.62 1/2
Italijanske lire	44.90	—
Papirnat rubelj	1.30	—

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je naš preljubi soprog, oziroma oče, gospod

Pavel Bezeljak

c. kr. notar

danes ob 2. uri popoldne, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 67. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal. Truplo drazega rajncega se boče v četrtek, dné 14. septembra, ob 4. uri popoldne na tukajšnje pokopališče k večnemu pokoju preneslo. Predragi rajniki bodi priporočen v blag spomin in molitev.

V Postojini, dné 12. septembra 1893.

Ida Bezeljak roj. pl. Berzenkovich
soproga.

Gabrijela in Irena
hčeri.

(938)

Učenec

zdrav, močan, s primerno šolsko izobrazbo, vsprejme se v tukajšnji trgovini s specerijskim blagom. Več v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(941—1)

Izjava.

Gospod Rudolf Starovasnik v Kranji ni več naš zastopnik ter nima pravice, poslovati za naš zavod, ker smo ga odpustili iz službe zaradi sleparstev, katera je uganjal.

Generalni zastop banke „SLAVIJE“
v Ljubljani.

(932—3)

Gosti učí

korenito na domu in zunaj doma

Fr. Hopf.

Več se izve v trgovini s glasbili in strunami v Šelenburgovih ulicah št. 1. (934—1)

V najem se dá
tako in po jako nizki ceni

prodajalnica

za trgovino z mešaním blagom s stanovanjem in drugimi prostori v živahnem trgu Spodnjega Štajerja, poleg farne cerkve. (929—2)
Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Hôtel Klembas

v Brežicah, Spodnje Štajersko,

novo opravljen,

se za 3 do 6 let dá v zakup
eventuelno tudi prodá.

Več pové: W. Fritsch v Brežicah na južni železnici. (935—1)

Priporočilo.

Bivša učiteljica v „Glasbeni Matici“ si usoja naznati, da poučuje po več oseb skupaj v klavirji.

Marija Elsner

Slonove ulice št. 7.

(933—2)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

- Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Pariz, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 05 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.
- Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
- Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

- Ob 8. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Piage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Genfa, Zürich, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
- Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.
- Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
- Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

- Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.
- Ob 2. „ 05 „ popoldne v Kamnik.
- Ob 6. „ 50 „ zvečer v Kamnik.
- Ob 10. „ 10 „ zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

- Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.
- Ob 11. „ 15 „ dopoldne iz Kamnika.
- Ob 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.
- Ob 9. „ 55 „ zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—199)

Učne knjige

za gimnazije in ljudske šole in
vse druge šolske potrebščine

Dijaski koledar i. t. d.

prodaja

Anton Zagorjan

knjigotržec

v Ljubljani, v Zvezdi št. 7.

(928—5)

Knjigarna

KLEINMAYR & BAMBERG

v Ljubljani

Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, broširane in v močnem vezu,
po najnižjih cenah. (927—3)

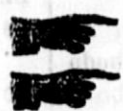
Katalogi o uvedenih učnih knjigah dobé se zastonj.

**Zadnji
mesec.**

Inomostske srečke à 50 kr.

**Zadnji
mesec.**

Glavni dobitok

50.000

goldinarjev.

(931—2)

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER.

kjer je italijanščina tudi notranji uradni jezik. Madžari so že večkrat poskusili, usiliti Rečanom svoj „blagoslavni“ jezik, a Reški Lahoni so doslej vsak tak poskus odbili z največjo energijo in pri takih prilikah jasno pokazali, da so jim sicer dobrodošli madžarski milijoni, da pa hočejo ostati trdi Italijani in obvarovati vse pravice svojega jezika, kar jih ima sedaj. Član najvišjega sodišča madžarskega, dr. Zanevich, sprožil je te dni zopet vprašanje o madžarskem uradnem jeziku in to v strokovnem listu „Jog“, a dobil je v glasilu Reških Italijanov, imenovanem „Bilancia“, jako nepovoljen odgovor. List je znan kot glasilo župana in italijanske stranke ter je na Zanevichev nasvet odgovoril: Tisti dan, ko se uvede madžarski uradni jezik, postanejo Reški Lahoni nasprotniki sedanjega državnopravnega položaja Reke.

Vnanje države.

Zunanja politika treh srbskih strank.

Naš poročevalec v Belem gradu nam piše: Vsakdo, ki količkaj časopise bere, vé, da so v Srbiji tri stranke, ki se borijo, katera bi vladala, namreč: napredna, liberalna in radikalna stranka. Vodja prve je Milutin Garašanin, druge Jovan Ristić (bivši regent), a tretje Nikola Pašić. Vsaka stranka ima svoj poseben organ v Belem gradu. Napredna stranka izdaja „Videlo“, liberalna stranka „Zastavo“, a radikalna „Odjek“. Vsaka stranka želi imeti veliko in slavno Srbijo; vsaka želi, da se one zemlje, v katerih Srbi prebivajo, s Srbijo združijo. V tem vprašanju so vse jedine. Velika pa je razlika izmed pojedinih strank gledé zunanje politike. Napredna stranka je velika prijateljica Avstro-Ogerske in sploh zapadnih naprednih držav, njihove kulture in njihovih uredb. Največ dobrih zakonov, da se uredi Srbija po modernih principih, je ta stranka stvorila. Preobširno bi bilo, da vse te zakone naštejemo. — Narodna liberalna stranka goji simpatije do vseh slovanskih narodov, posebno pa do močne carevine Ruske, kateri ostaje srbski narod vedno zahvalen za podpore v borbah za neodvisnost. Ta stranka nima zdaj nobenega zastopnika v srbski skupščini, katera ima 134 narodnih zastopnikov (124 radikalcev, 10 naprednjakov). — Kaj pa hoče radikalna stranka? Ona hoče, da se goji sloga z vsemi bratskimi sosednimi narodi, da se živo dela za federacijo balkanskih narodov, a posebno, da Srbija v čim boljsem sporazumljenju živi s Črno Goro in Bolgarsko. Posebno pa hoče, da se z Bolgarsko, kot najbližjo zemljo, goji bratski odnosi v vsakem obziru, in da se dela za jedinstvo na političnem in kulturnem polju v obeh državah. Po močnejši naj se gleda tudi na to, da bodo notranje uredbe in ustanove v obeh državah jednake. Iz vsega tega vidimo tedaj, da se napredna stranka pri svojih aspiracijah naslanja na Avstro-Ogersko, liberalna na Rusijo; a radikalna stranka išče pomoči najprej v srbskem narodu in pri sosednih bratskih narodih po geslu: „Pomozi si sam, i Bog će ti pomoći.“ Ali z drugimi besedami: Radikalna stranka vidi svojo rešitev samo v srbskem narodu in v jedinstvu balkanskih narodov.

Obrenovići in Karagjorgjevići.

Te dni smo javili, da je srbski kralj Aleksander prišel nenadoma z velikim spremstvom v Topolo in položil na rakev prvega Karagjorgjevića krasen venec, izpregovoril nekaj primernih besed. Ta senačna dogodka se je obče tolmčila kot vidni izraz, da so se Obrenovići popolnoma pobotali s Karagjorgjevići, katero domnevanje je potrdil Beligradski list „Videlo“, kjer je neki g. Jakčić popisal, kako je za časa Guudulčeve slavnosti v Dubrovniku pohitel čez mejo v Črno goro in na Cetinje, in se tam pogovarjal s Petrom Karagjorgjevićem, kateri mu je baje rekel, da se ne bavi več s politiko in se je vsem svojim pravicam na srbski prestol odpovedal. — Sedaj pa je Peter Karagjorgjević v „Neue freie Presse“ priobčil pismo, v katerem trdi, da je Jakčićovo poročilo v „Videlu“ neresnično in iz trte izvit in da on ni nikdar rekel, da se odpove svojim pravicam in sploh političnemu delovanju. S tem je neposredno ovržena tudi trditev, da so se Obrenovići in Karagjorgjevići pobotali, ker bi se to moglo zgoditi samo, če se jeden pogodbenikov odpove srbskemu prestolu, česar pa ne mara nobeden storiti.

Znamenito odlikovanje.

Ruski car odlikoval je te dni dva odlična ruska politika. Pomočnik ministra unanjih del tajni svetnik Šiškin, ki je za časa Giersove odsotnosti vodil to ministerstvo, dobil je Aleksandra Nevskega red prve vrste, general Obručev, načelnik generalnega štaba, znan kot odločen nasprotnik Nemčije in Avstro-Ogerske, pa je bil imenovan državnim svetnikom. Šiškin in Obručev sta znana kot zagovornika rusko-francoske zveze. Vedno prigovarjata carju, naj začne odločno slovansko politiko in baš radi njiju prononciranega stališča obuja to odlikovanje veliko senzacijo, zlasti ker se je dogodilo v predvečer rusko-francoske slavnosti v Toulonu. Giers ni poseben prijatelj alijance s Francijo, če pa ni obveljalo njegovo mnenje in je car ukazal, da mora rusko brodovje obiskati francoski pristan, je to dokaz, da sta Šiškin in Obručev premagala Giersa.

Omeniti je tudi, da se na Ruskem delé odlikovanja samo o Veliki noči in o Novem letu, da je torej tudi to pomembno, da sta bila Šiškin in Obručev prav sedaj odlikovana. Nemški in angleški listi priznavajo, da je to odlikovanje znak, da se je ruska politika zopet za velik korak oddaljila od tradicionalnega svojega pravca.

Rusija se organizuje.

Rusija se korak za korakom pripravlja za odločilni boj. Posebno skrb poklada na dobro organizacijo vojske in prav sedaj se naznanja, da bo car, čim se vrne v Peterburg, odločil o načrtu za novo organizacijo finske vojske. Finska vojska je bila doslej skoro povsem samostalna, kakor finska dežela. Nemški plemenitaši v tej deželi so že večkrat pokazali svojo mržnjo napram Rusiji in podpirali sovražnike, zlasti Bismarcka, ko je vodil znani boj zoper ruski rubelj. Tudi v finski vojski je mnogo nemških častnikov, na katere se nikakor ni smeti zanašati. Iz tega razloga sestavilo je vojno ministerstvo posebno komisijo, da izdela načrt za novo organizacijo finske vojske. Vodilna misel novemu načrtu je popolna združitev finske vojske z rusko, a tako, da se vendar obrani neka samostanost finske vojske. Častniki finske vojske se bodo namreč smeli premeščati k ruskim polkom, ruski častniki pa k finaki, kar doslej ni bilo mogoče. S tem se bo preprečil preveliki in državni nevarni vpliv nemških častnikov na finske vojake, kar bo zanesljivost ruske vojske izdatno povečalo.

Home-rule.

Angleški liberalci so silno razburjeni, da jim je gospodska zbornica preprečila izvršitev home-rule predloge in so začeli veliko agitacijo zoper to zbornico. Te dni izšel je manifest liberalno narodne združitev, v katerem napadajo liberalci gospodsko zbornico, češ, da zastopa samo osebne interese svojih članov, ter zahtevajo, da se gospodska zbornica ali povsem odpravi ali pa reformuje tako, da ne bo več zamogla škodovati sklepom narodovih zastopnikov. Gospodska zbornica je zelo nepopularna mej angleškim narodom in ker je mej njenimi najodločnejšimi nasprotniki tudi sam Gladstone, je prav lahko mogoče, da se bo ta zbornica korenito reformirala.

Dopisi.

Iz Žužemberka, 12. septembra. [Izviren dopis.] (Napredovanje našega trga.) Naš trg zida ob svojih troških kaj lepo sodnijsko poslopje. Podjetnik, g. Tönies, izvršuje delo solidno in naglo, kajti stavba je, z malimi izjemami steklarskega in slikarskega dela, dovršena skoraj po polno. S to stavbo naložil si je trg velikansko breme; stane ga okroglih 30.000 gld. Žbok tega zagazil bi bil trg v velike denarne zadrege, da mu ni dal visoki erar 7000 gld. predujma na stanarino, katerega je pozneje na priprošnju in prizadevanje vrlega deželnega in državnega poslanca, g. Fr. Šukljeja, povišal na 15.000 gld. — Ta teden prelaga se bode pričela promet ovirajoča, življenju nevarna velika strmina okrajne ceste od knez Auerspergovega mostu v Žužemberku do deželne ceste proti Novemu Mestu. Preložiti se ima 620 metrov dolžine. Delo prevzel je vrli in obče znani g. J. Veselj, posestnik v Zamostku pri Sodražici za 4019 gld. Ob tej novi cesti nasadil se bode tudi lep drevored, da dobodo Žužemberški šetalci toli potrebne in zaželjene sence. Ti dve novosti ozaljšali bodeta Žužemberk dokaj. Le tako vrlo naprej, in kmalo ne bode Žužemberk več — zafixan. — Naša mlada posojilnica kaj vrlo napreduje, kajti ima dosedaj že nad 124.000 gld. prometa. Občinstvo se je pridno poslužuje in ne more prebvaliti ustanovnikov njenih. Tržani! oklenite se tega obče koristnega zavoda z vso gorečnostjo, saj njegovo ugodno in trdno stališče koristilo bode v prvi vrsti Vam in Vašim potomcem. —

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je državno pravdnštvo zaradi drugega odstavka članka „Izjemno stanje v Pragi“, v katerem smo izrekli svoje mnenje o tem vladinem koraku. Današnji list ima prilogo.

— („Radogaju“) sta pristopila kot ustanovnika: gospod Fran Jurca, veletržec v Postojini, in gospod Neimenovan izpod Soviča, vsak z doneskom po 100 kron. — Nadalje so darovali v društvene namene: gospod Fran Kutin, trgovec v Postojini, 30 kron, gospod Predjamski 16 kron in gospod R. Šeber, lastnik tiskarne v Postojini, 10 kron. — Živih zavedni in požrtvovalni rodoljubi!

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista poslali so kronicine darove: g. Anton Zagorjan v Ljubljani

izročil je 22 kron in sicer so darovali: na „Zelenem hribu“ združeni hrvatski in slovenski biciklisti 17 kron; Kala-kala 2 kroni; g. U. „pri Lipi“ 1 krono; J. K. 1 krono; neimenovanec 1 krono. — Živili rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

— (Za „Narodni dom“) v Ljubljani poslali so uredništvu našega lista po g. Antonu Zagorjanu v Ljubljani: Kala-kala 1 krono; g. U. „pri Lipi“ 1 krono; neimenovanec 1 krono; skupaj 3 krono, katere izročimo vodstvu. Živili vrli darovalci!

— (Veselico) priredita Šentpeterska moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani pribodnjo nedeljo dne 17. septembra v Hafaerjevi pivarni na sv. Petra cesti. Vzored te važne, dobrodelne veselice bode obsegal petje, deklamacijo in slavnostni govor. Začetek ob šestih zvečer.

— (A. Aškerc v Čebih.) Praška „Politika“ prinaša v listku 254. številke jako temeljito in obširno oceno našega pesnika A. Aškercu iz peresa znanega literarnega kritika Fr. Solaka. V oceno upletenih je tudi nekoliko dovršenih deloma pisateljevih deloma Funtkovih prevodov Aškercjevih poezij. O pomenu Aškercem za slovensko slovstvo piše „Politika“ doslovno: „Nekako jedno desetletje stoji na slovenskem Parnasu A. Aškerc, nenavadno nadarjen mož, ki je mej narod svoj zapodil že nekatero žarečo iskro. Iz svojega malo težkega idijoma je izvil harmonije, katere dokazujejo, da slovensko pesništvo še ni ničesar izgubilo na svoji možki moči, da temveč neprestano izpolnjuje nalog svoj: izbistriti narod v trdi šoli življenja in storiti ga vrednim lepše usode. Aškerc je v prvi vrsti povzdignil mej Slovenci do sedaj malo gojeno pripovedno poezijo na stopinjo klasične dovršenosti. On je ljubljene napredne mladine in očitno poklican, da merodajno upliva tudi na pribodnje stoletje; razlogov je toraj dovolj, da se čitalci tega lista opetovano ukvarjajo z njim.“ — Posebno zanimivo pa je še, kako sodi odlično staročeško glasilo Mahničovo literarno delovanje in njega upliv na slovensko pesništvo. Evo to preznačilno sodbo: „Dr. Mahnič se je, žal, posrečilo, da je umolnil rahločuteči in občutljivi Simon Gregorčič. Uzaljen radi predbacivanja, ki so se mu metala pod plaščem lažnjive filozofije (Afterphilosophie), je od boga nadarjeni pevec razbil svojo liro, nenadomestljiva izguba za njegov narod in svet. In ako bi se dr. Mahnič kedaj omenjal v slovenski literaturi, zahvaliti se bode moral za to žalostno slavo le svojemu herostratičnemu divjanju proti vsemu, kar se ne razvija v suboparnih dogmah. Dr. Mahnič je pa svojo ustraševalno metodo, katera se je že enkrat tako žalostno izkazala, poskusil tudi na A. Aškercu; menil je tudi zdej, da je napravil lov na krotkega nasprotnika, ali trčil je na leva, ki ga je z jednim udarcem telebil v pesek, „Firduzi in Derviš“, zlasti pa „Pegazus in osel“ vzeli sta krivemu kritiku za dolgo veselje, mešati se v stvari, ki ne spadajo v področje njegovega, po fanatizmu popolnoma onemoglega razuma. Aškerc deluje, ne mené se za klepetanje onemoglih pigmej, na pesniškem polju dalje in je v teku zadnjih treh let ustvaril celo vrsto pesnij, ki spadajo mej najlepše, kar jih je do sedaj rodila slovanska muza.“ — Čujte gospe! „Slovenčevci“ in Missa-Mahničevci! Tako ne sodi morda Vašega mailka kak framazonski mladočeški list, temveč staročeško, gledé vere torej gotovo povsem zanesljivo glasilo. Čujte in premišljujte!

— (Osobne vesti.) Gosp. dr. Žiga Courad, namestniški svetovalec v Trstu, odlikovan je z redom železne krone III. vrste. — Namestnim učiteljem veronauka na državni gimnaziji Mariborski je imenovan stolni vikar g. dr. Anton Medved v Mariboru.

— (Vojaška vest.) Vojaški nadzdravnik dr. Rihard Marek, dosedaj v garnizijski bolnici Brnski, prideljen je v službovanje vojaški bolnici Ljubljanski.

— (Umrl je) v Postojini c. kr. notar g. Pavel Bezeljak po dolgi bolezni v 67. letu svoje dobe. N. v m. p.!

— (V prvi razred slovenske male gimnazije Ljubljanske) upisalo se je do danes 172 dijakov in ker je še nekaj repetantov, bo letos v tem razredu nad 180 dijakov. Za obstoječi paralelki je to veliko preveč in zato je iskreno želeto, da se ugodivši dotični prošnji ravnateljstva ustanovi tretji paralelni razred.

svarila so bila bob ob steno, Mladočehi bodijo na poti, katero so krenili in nečejo priznati, da te poti ne vodijo k cilju.

„Hlas Naroda“ dolži tudi Mladočeha, da so s svojo taktiko zakrivali izjemno stanje ter misli, da bo drž. zbor dotično naredbo odobril.

„Moravski Listy“ pravijo lakonično: „Te izjemne naredbe veljale so v Pragi že prej nego so bile razglašene.“

„Moravske Orlice“ dolže Mladočeha, da so s svojim „protidinastičnim hujskanjem“ prouzročili izjemno stanje.

Nemško časopisje se bavi jako obširno s to stvarjo in jo skuša izkoristiti v nemške namene. Podlost in lažljivost nemških listov je tako svetovnoznana, da se ni čuditi, ako so se nemški novinarski banditi tudi pri tej priliki zagnali na Mladočeha kakor tolpa sestranih lovskih psov. Evo nekoliko glasov odličnih nemških listov.

„Neue Freie Presse“ je včeraj priobčila dolg članek, v katerem dokazuje potrebo, da začne vlada levičarsko politiko. Dan poprej pa je rekla, da so vladne naredbe signatura razmer, nastalih na Češkem po tolikih letih spravljive politike. Uzroki, da se je razglasilo izjemno stanje, razvidni so iz datuma, dné 22. avgusta, ko je ministerski svet storil ta sklep. Štiri dni prej so se v Pragi primerile protidinastične demonstracije in izgredi. Proslava obletnice kraljevskega reskripta z dné 12. septembra 1871 se je sklenila z naredbo o izjemnem stanju. Ali bo to imelo kak upliv na mladočeško gibanje, je šele počakati. Taaffeovo ministerstvo je sedaj tam, kjer je bilo l. 1868 meščansko ministerstvo. Takrat se je skoro z jednako naredbo razglasilo dné 10. oktobra 1868 izjemno stanje, in tedaj kakor danes stal je na čelu ministerstva grof Taaffe.

„Presse“ sodi, da je uvedanje izjemnega stanja naravna posledica razmer, katere so se rodile iz demagogičnega delovanja mladočeških hujškatcev. Vsled brezvestnega ščuvanja in nesramne zlorabe ustavnih pravic in svoboščin nastale so in to je že dlje časa na Češkem take razmere, da se je pokazala potreba izrednih naredeb v varstvo državne avtoritete. Vzlic temu se je vlada za te naredbe odločila šele potem, ko daljše odlašanje ni bilo več mogoče. Upati je, da bodo naredbe ugodno uplivala na vse strani. Oblastva v deželi so dobila orodje, s katerim se zamorejo nesramnemu nahujskanju prebivalstva uspešno zoperstavljati. Z druge strani pa se je nadejati, da tisti češki elementi, ki so danes še zaslepljeni, pa so si ohranili še nekoliko treznosti in uvidevnosti, bodo uvideli, na kako nevarne poti je zašel narod. Pogoj ozdravljenju čeških razmer je, da se iz naroda začne krepka reakcija proti terorizmu šovinističnih fanatikov.

„Fremdenblatt“ pravi, da vladna naredba ni mogla nikogar iznenaditi, kdor je s patrijotično bolestjo opazoval, kak obseg in značaj so dobile razjedajoče agitacije Mladočehov. Politika teh gospodov zašla je iz zborovalnic zastopstev na ulico in je prouzročila izgrede, ki morajo ogorčiti vsakega, kdor čuti avstrijsko in spoštuje državni red. Teh elementov hujskanje se je kazalo vedno očit-

neje in predrznejše; spravilo je notranji mir v deželi v nevarnost in ga tudi že motilo ter sejalo sovraštvo in razpor povsod, kjer se je udomačilo. Daljna konsekvencija tega strupenega počenjanja so bili pobalinski izgredi in atentati protiaustrijskega in protidinastičnega značaja, ki žalijo patrijotično mišljenje in čustvovanje večine naroda. Vlada je čakala, dokler ni postalo energično postopanje absolutno potrebno. Pričakovati je, da bodo te naredbe imele dobre posledice, tembolj ker je velik del češkega prebivalstva odklanjal vedno in odločno vsako jedinstvo s tem razjedajočim brutalnim postopanjem in bo ustanovitev mirnih razmer pozdravil kot rešitev pred terorizmom.

„Wiener Allg. Zeitung“ se gledé sodbe o češkem gibanju strinja z vladnimi listi, a ne odobrava izjemnega stanja, češ, da „take represalije nikdar uspeha nimajo“.

„Wiener Abendblatt“ trdi, da so mladočeška hujskanja spravila v nevarnost javni red in upravo, da pa so izgredi v predvečer obletnice cesarskega reskripta izbili sodu dno. Dogodbe v Plznu, kjer se je državni poslanec dr. Dyk udeležil rabuke, so bile povod, da so se že prej sklenene naredbe razglasile.

„III. Wiener Extrablatt“ piše: Nebrzdanosti narodnih hujškatcev na Češkem, predrznega zasramovanja pravice in avtoritete, uporu približajočih se provokacij državne avtoritete ni vlada zamogla več trpeti, da bi varnosti miroljubnih patrijotičnih državljanov ne spravila v opasnost. Vlada je pokazala, da se zaveda svoje velike odgovornosti, ko se je temu predrznemu počenjanju v njega središču tako energično zoperstavila.

„Deutsches Volksblatt“ piše: S taktiko, da je prirejati škandale, kakeršne so se držali Mladočehi, se ne strinjamo, ali tudi izjemno stanje se nam ne vidi pravo sredstvo za pomirjenje razburjenih narodnih strastij. Vse izjemne določbe zmatramo za škodljive, ker se z njimi nikdar ne doseže zaželeni smoter in se, ravno narobe, ogorčenost in srditost le še pomnoži. Vlada bi radi tega, ker so punktacije ponesrečile, ne bila smela odnehati od svojega prizadevanja, doseči narodni mir na Češkem. Usoda punktacij bi bila morala vlado prepričati, da porazumljenja mej Nemci in Čehi ni doseči potem strankarsko političnih dogovorov, ampak le mej narodoma samima.

H koncu naj še omenimo, da so tudi poljska glasila jako uneta za vladne naredbe in je odločno odobravajo, čemur se nihče ne čudi.

Mogli bi navesti tudi mnjenja inozemskih listov, francoskih in ruskih, a z ozirom na veliko tiskovno svobodo, katero uživamo, nam to ni mogoče. Le to naj rečemo, da ti listi nič kaj prijazno ne pišejo o naši vladi in prorokujejo, da bo imelo vladno postopanje na Češkem jako slabe posledice.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 14. septembra.

Ministerski svet.

Predvčerajšnjim sešel se je ministerski svet, katerega so se udeležili vsi na Dunaji bivajoči mi-

nistri. Posvetovanje o političnem položaju na Češkem je trajalo štiri ure. Oficijozni javljajo, da je vlada sklenila, posluževati se izjemnih pravic kolikor mogoče „zmerno“, da pa misli uvesti izjemno stanje tudi še v raznih drugih okrajih, kjer je prebivalstvo „nahujskano“. Ta izraz je prišel sedaj splošno v rabo. Kdor ne gre z vlado, ta je nahujskan. Po končanem ministerskem svetu bil je grof Taaffe pri cesarju v avdijenci in se tam skoro jedno uro mudil. To vse javljajo Dunajski listi z nekim zadoščenjem, kakor da pričakujejo novih zanje veselih vestí.

Novi vojni minister.

Ker se je tudi z oficijozne strani potrdilo, da je general konjice in poveljnik I. voja pl. Krieghammer določen za vojnega ministra, ni o njega imenovanju več dvomiti. Za časa vojaških vaj v Galiski bil je general Krieghammer večkrat v avdijenci pri cesarju in pri nadvojvodi Albrechtu. Krieghammer je baje jako priljubljen, miren in razsoden častnik ter ima vse sposobnosti, potrebne vojnemu ministru. Star je 61 let. Leta 1869 bil je adjutant cesarjev in ima od tedaj pri dvoru mnogo prijateljev.

Trpinčenje vojakov.

Dunajski listi priobčili so včeraj rezervatni ukaz, kateri je vojnemu poveljnikom doposlalo vojni ministerstvo. Ta ukaz glóve: „Pritožbe o trpinčenju vojakov se silno množe. Tožbe so, dasi pogostoma pretirane, vendar stvarno upravičene. Uzrok tem obžalovanjem vrednim dogodkom je nezadostni pouk in nedostatno nadzorovanje kakor tudi prevelika prizanesljivost pri sodbi takih deliktov. Na to zadevo obrniti je največjo pozornost in je tiste, ki kaj takega store, najstrožje kaznovati. Zlasti je častnike, ki svoje podrejene surovo trpinčijo (gröblich misshandeln) kakor za poveljnike, ki zoper to energično ne postopajo, zmatrati kot nesposobne za komandovanje in je tako kvalifikovati. Najprej je koncem meseca septembra t. l., potem pa koncem vsakega četrtletja pri vojaških teritorialnih zapovedništvi napravljati posebne izkaze o sodnih in disciplinarnih zaradi trpinčenja vojakov nad častniki in v posebno važnih slučajih tudi nad podčastniki izrečenih kaznih ter je s kratkim popisom dotičnih dogodkov doposlati vojnemu ministerstvu. Kot važne slučaje trpinčenja je zmatrati tiste sodno obsojene kaznive čine, kateri so se zgodili ne v službi, katerih torej ni zmatrati kot kršenja splošnih službenih predpisov, storjena z zlorabo službene oblasti, ampak ki so se zgodila v obtežujočih okoliščinah v zmislu §. 290 vojaškega kazenskega zakona. Ta naredba se je dostavila vsem zapovedništvom z ukazom, skrbeti za nje izvršitev. Baron Merkel, Fzm.“

Uradniške podpore.

Kakor znano, dovolil je državni zbor jeden milijon goldinarjev, da se iz te svote dovolijo uradnikom nižjih činovnih razredov manjše podpore. Te dni dobile so deželne vlade razdelitveni načrt, po katerem se bode razdelila svota, določena za dotično kronovino. Dijurnisti in slugi dobili bodo podpore v znesku 30 gld., uradniki 11, 10. in 9. činovnega razreda pa po 80 gld., seveda ne vsi, ampak le najbolj potrebni. Pričakovati je, da se bode to pot pri delitvi teh podpor postopalo malo bolj pravično kakor prvokrat, ko so dobili podpore ljudje, ki so je bili najmanj potrebni.

Madjari in Italijani.

Madjari so za Reko izdali že mnogo milijonov in s tem pridobili Reške Lahone v toliko na svojo stran, da so ti povsem zadovoljni, da je Reka del „madjarske države“. Več pa Madjari še niso dosegli, zakaj šole so italijanske in v uradih se uraduje v italijanskem jeziku zlasti pri sodišču,

Dalje v prilogi.

dozidanima hišama, kjer kažejo opečne stene brez oken svojo umazano rujavo barvo. (V Rimu imajo take prazne prostore z visokimi pazami zagrajene.) Povsodi se vidi mnogo pripravljenega gradiva za nove hiše. Ali mnoge hiše se zidajo le s križnimi gredami mej opeko.

Se ve, da ima Sofija tudi mnogo modernih, lepih hiš, samo posebno velike niso, izvzemši ono „narodne banke“. Mnoge hiše imajo „nemški slog“ s tistimi neestetičnimi stolpi, kakeršne lahko občudujete v Ljubljani na Vrtači. V takem slogu je sezidana knežja palača in vidi se, da jo posnemajo v tem tudi druge moderne zgradbe. Poleg teh lepih poslopij pa je videti še mnogo poprejšnjih koč iz nežgane opeke in lesa, ki se razločujejo od drugih po Turškem le v tem, da niso s slamo krite. Ali te bajte so navadno skrite v bolj oddaljenih delih mesta in še tam odtegnjene opaževalčevemu očesu v strani ulic in sredi drevja. Kakor v vseh modernih mestih, so tudi v Sofiji najlepše zgradbe — kasarne.

Glavni kras bolgarske prestolnice je lep, prostoren javni vrt, katerega ljudje kaj pridno obiskujejo. Nahaja se sredi mesta mej knežjo palačo, bojnim ministerstvom in narodno banko. Na še praznem prostoru blizu njega zidali bodo novo metropolijo. Na jugovzhodni strani mesta zasadili so nov

tudi zelo lep javni vrt, sredi katerega se nahaja spomenik onim zdravstvenim vojakom ruske vojske, ki so padli l. 1878 pri Plevni (njih imena polnijo dve strani obeliska), Plovdivu in Mečki.

Po sofijskih ulicah se kreče vse polno vojaštva, zlasti policajev z revolverji. Zuuaj Rima nisem opazil še nikjer toliko „varhov javnega reda“. Oficirji so zelo ukusno oblečeni (po ruskem kroju) in nosijo siljasto brado, kakor knez. Povsodi se opaža stroga disciplina, ne kakor na Grškem. Sicer je pa prebivalstvo Sofijsko zelo mešano. Poleg pariških nošenj opažaš še mnogo narodnih, zlasti pri ženstvu. Ali obrazi teh žensk so zelo čudni, nekateri kar naravnost mongolski, drugi ciganski, a tretji so se mi zdeli nekoliko koroškimi podobni.

Kot posebnost Sofijskih ulic naj bodo omenjeni še pravoslavni popi, ki so vsi zamazani in prav siromašno oblečeni; še siromašnejši, nego grški. Kmetje vozijo svoje pridelke v mesto, ali pa prevažajo opeko po mestu na vozovih, ki imajo nekovanana, zakrpana platišča pri kolesih in voli nosijo okoli vratu ne locnja ali kambe na izesu, nego iz treh palic pravokotno sestavljen podvratnik. Taka nenamazana kolesa brenče, cvrče in škripajo prav čudno glasbo in so po vzhodu sploh navadna. Po ulicah hodé opaziš poleg raznih prodajalnic največ

krojaških tvrdk; mnogi imajo na svojem kazalu celo škarje naslikane. — Večeri so v Sofiji prav hladni; pa kaj bi ne bili, saj je imel Vitoš še koncem julija tu pa tam sneženo odejo. Pravijo, da je zima jako huda in dolga.

Govori se, se ve da, večinoma bolgarski jezik, katerega Slovenec in Srb z malimi izjemami prav lahko razume. Prva beseda, katero sem slišal v bolgarščini pred Sofijskim kolodvorom, bila je „tuká“ in ko sem slišal izgovarjati „osamnást“, mislil sem, da se nahajam kje na Krasu. Pri poslovljenju slišal sem govoriti: „Priyatno potúvaj, da se vrniš sretno!“ — Povsodi se sliši tudi mnogo nemški govoriti, zlasti mej židi in kubaricami; ali obojim se pozna, da to ni njih materin jezik. V Sofiji imajo tudi „Fürstlich-bulgarischen Hofwagner“ in po uličnih voglih so prilepljena naznanila: Sommertheater heute und täglich „der Zigeunerbaron“, katerega predstavlja bogve katero Dunajsko društvo na vrtu hotéla Luksemburg.

Da je nemščina v Sofiji zares potrebna, vidi se že iz tega, ker je na vratih katoliške škofijske cerkve tega mesta pribita „Gottesdienstordnung“ jedino v francoskem in nemškem jeziku, kakor bi bila to najnavadnejša jezika v Sofiji. Sedaj naj mi pa še kedó reče, da se gre za véro, a ne za nemščino!

— (Slov. ferijalno društvo „Sava“ v Ljubljani) naznanja vsem odbornikom, gg. starešinam in rednim članom, da bo v soboto zvečer ob 6. uri (po prvi odborovi seji ob 5. uri) shod Ljubljanskega okrožja v društveni sobi. Ker so na dnevnem redu prevažne točke, smatrati imajo bratje redni člani svoj dohod obveznim!

Ljubljanski upravnik.

— (Vozni red Dolenjske železnice.) C. kr. železniško-prometno ravnateljstvo v Beljaku razglasilo je ravnokar vozni red za progo Ljubljana — Grosuplje — Kočevje Dolenjske železnice, veljaven od dné otvorenja vožnje. Vsa proga je dolga 70 kilometrov in šteje nastopne postaje: Ljubljana, južni kolodvor in Dolenjska železnica, Lavrica (postajališče), Škofljica, Šmarje-Sap, Grosuplje, Predol (postajališče), Čušperk, Dobrepolje, Velike Lašče, Ortnek, Ribnica, Stara Cerkev (postajališče), Kočevje. Vlaki odhajali bodo iz Ljubljane ob 6. uri 25 min. zjutraj, ob 12. uri in ob 6. uri 10 min. zvečer; iz Kočevja pa ob 5. uri 12 min. in ob 10. uri 3 min. zjutraj in ob 5. uri 47 min. popoldne. Vožnja mej Ljubljano in Kočevjem tralala bode 2 minuti manj nego 3 ure. Popolni vozni red prijavimo v jedni bodočih številkih. Otvoritveni vlak se odpelje iz Ljubljane dné 27. t. m. ob 7. uri 30 min. zjutraj.

— (Svoji k svojim!) Opozarjamo čitatelje na današnji številki našega lista priloženo naznanilo firme Anton Zagorjan, jedine narodne knjigarne in trgovine s papirjem v Ljubljani. Prodajalnica je v hiši „Matiče Slovenske“ na Kongresnem trgu.

— (Kontrolna shoda) za področje 25. brambovskega batalijona bodeta za mesto Ljubljansko dné 1. oktobra, za okolico Ljubljansko — izvzemši sodni okraj Vrhniki — pa dné 2. oktobra v Ljubljani.

— (Novo društvo.) Pravila „Železniškega bralnega in napredovalno izobraževalnega društva“ v Ljubljani zadobila so oblastveno potrjenje.

— (Glas iz občinstva.) Prijatelj našega lista opozarja v daljšem dopisu slavno mestno redarstvo, naj strogo pazi na male in velike paglavce, ki klatijo s kamnji in krepelci nezreli kostanj in klestijo mestne nasade, kar je vsekako za mimoidoče nevarna zabava. Mestni nasadi so itak razpostavljeni tolikim neprilikam, da se je čuditi, da sploh še zelenijo. Dovoljeno naj bode revnemu ljudstvu, da sme pobirati zreli kostanj, ko sam na tla pada, zabranjeno pa naj bode nezreli kostanj s silo klatiti z drevja.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 3. do 9. septembra. Novorojencev je bilo 21 ($= 34.32\%$), umrlih 25 ($= 41.08\%$), mej njimi so umrli za škrlatico 2, za jetiko 3, za žledodnim katarom 7, vsled starostne oslabelosti 2, za različnimi boleznimi 11. Mej umrlimi bili so tujci 4 ($= 16\%$), iz zavodov 6 ($= 24\%$). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za škrlatico 4, za tifusom 1, za grižo 1, za vrtico 1.

— (Brambovske vaje na Notranjskem.) V torek in sredo inspiciral je nadvojvoda Rainer brambovsko brigado, ki je bila pod poveljem generala Parmanna koncentrirana na Notranjskem in včeraj bile so letošnje velike vaje končane. Posamezni batalijoni vračali so se včeraj s posebnimi vojaškimi vlaki v svoje garnizije. V Ljubljani nameščena batalijona št. 24 in 25 pripeljala sta se sinoči ob 6. uri v Ljubljano, ter takoj odkorakala v novo brambovsko vojašnico. Rezervisti oddali so danes dopoldne orožje, ter odšli na dopust. S posebnimi vojaškimi vlaki vozili so se včeraj skozi Ljubljano Celjski, Mariborski, Graški, Ljubenski, Beljaški in Celovski batalijon, ter je vsled tega na Ljubljanskem kolodvoru vladalo celo izredno živahno življenje.

— (Nemške race.) V različnih nemških časnikih čitamo v najrazličnejših varijacijah trditve, da se je morilec c. kr. okrajnega sodnika Krausa, ki je bil umorjen rectius ubit dné 30. junija 1879 v Škofji Loki, sam javil gosposki. Ta vest je v tej obliki povsem neosnovana, kajti o kakem priznanji „storilca na smrtni postelji“ ni govora in resnica je le to, da je preiskovalno sodišče na sledu storilcu, ki pa še ničesar ni priznal. — Toliko v interesu resnice. Sploh bi pa bilo želeli, da bi se sodne preiskave ne motile s predčasnimi in netočnim objavljajem takih vestij.

— (Izseljenci — pozor!) Ker je v Italiji v raznih krajih se že pokazala kolera, izdala je braziljanska vlada ukaz, da se izseljenci, ki prihajajo iz italijanskih pristanišč, ne smejo izkrcati v braziljanskih pristaniščih. Prefektura v Vidmu (Udine) torej v smislu te prepovedi zavrača vse izseljence iz Avstro-Ogerske zopet preko meje. Na to opozarjamo vse one, ki se morda hote izseliti v Brazilijo, da ne bodo po nepotrebnem škode trpeli.

— (Zdravstveno stanje.) V Polhovem Gradcu in v okolici zbolelo je nedavno 16 oseb za legarjem in je jedna oseba že umrla. V jedni sami hiši v Brišah je 5 bolnikov. Odredilo se je vse potrebno, da se prepreči daljnje razširjevanje bolezni.

— (Uboj.) V ponedeljek stegli so se kmetski fantje iz Stražiš pri Kranji mej soboj in je bil posestnikov sin Jože Kristan iz Stražiša zaboden z nožem v prsi, da je kmalu umrl. Kot krivci bili so zaprti Janez Bitenc in več njegovih tovarišev iz Stražiša.

— (Cvet in sad.) Iz Mojstran se nam piše: Dasiravno pri nas v Mojstrani ni več posebno gorko, vendar se vidi na vrtu posestnika in mlinarja Ivana Janše na desetletni jablani lep bel cvet poleg še nedozorelega jabolka. — Kaj tacega se še ni opazilo tu v tako poznem času. Jablan ima samo jedao jabolko in pa ta cvet.

— (O štrajku krčmarjev pri Sv. Križu poleg Litije) nam piše dacar g. Fran Korun, da ni rez, da bi bilo njegovo prestrogo ravnanje največ krivo „čudnemu štrajku“ in da bi tam bila zdaj le jedna krčma. Trdi pa, da je krčmar M. največ nasprotoval dacarjevemu postavnemu ravnanju in druge krčmarje nagovarjal k štrajku ter da je on (dacar) odločno postopal le tam, ker z lepa ničesar dosegel ni, ako se je ravnalo nepostavno. Konečno omeni, da sedaj le dva gostilničarja štrajkata, vsi drugi pa mirno nadaljujejo svoj krčmarski obrt. Ko smo tako dali prostora tudi nasprotnemu glasu, storili smo svojo dolžnost in smatramo od naše strani stvar kot končano.

— (Iz Krškega) se nam piše: Svojo vest o ponesrečenju Štiglica in njegovega sina popravim radostno, da sta se obadva v Sevnici rešila. Stvar vršila se je tako-le: V ponedeljek zjutraj pridejo trije plovci v tukajšnjo občinsko pisarno ter javijo, da se je razbil na Sevniskem mostu jeden plov, ob jednem proseč, naj občina to javi Štiglicu ženi. Na ponesrečenem plovu je bil namreč Štiglic s svojim sinom in še jeden plovec, ki je priplaval na kranjsko stran. Štiglica in sina pa je zanesla Sava na Štajersko. Plovec ni radi teme ničesar videl in se je podal za prvim plovom peš na Krško. Mej tem, ko so plovci na Krškem za svojim gospodarjem tugovali, veselil se je on s svojim sinom v Sevnici svoje rešitve in prišel v torek zjutraj na Krško. Sedaj pa vsi plovijo naprej.

— (Konjska dirka v Št. Jerneji.) Kakor je našim čitateljem že znano, priredil je konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske dne 11. septembra na novo prirejenem dirkališču v Št. Jerneji na Dolenjskem konjsko dirko v trab. Dirka vršila se je v treh oddelkih. Prvi oddelek bila je dirka tri in štiri letnih kranjskih žrebcev in kobli; daljava znašala je 1600 metrov. Darila dobili so posestniki: Janez Dular iz Maharovca 100 gld., Janez Hrovat iz Št. Jerneja 50 gld. in Josip Globevnik iz Stare vasi 25 gld. V drugem oddelku vršila se je dirka starejših kranjskih žrebcev in kobli; daljava znašala je 2400 metrov. Darila dobili so posestniki: Josip Grabut iz Gorenje vasi 50 gld., Josip Rus iz Mirnepeči 25 gld. in Martin Ranguš iz Sela 12 gld. 50 kr. Tretji oddelek bila je dirka za konje brez razločka starosti in spola; daljava znašala je tudi 2400 metrov. Darila dobili so posestniki: Anton Šmid iz Mirne 50 gld., Anton Fetič-Frankheim iz Št. Jerneja, 25 gld., Anton Majzel iz Št. Jerneja in Janez Vertačič iz Pristave po 12 gld. 50 kr. Pri gosposki dirki s parom konj dobil je častno darilo konjerejskega odseka g. Josip Rus iz Mirnepeči in sicer srebrno samizno opravo, vredno 100 kron. — Istega dne vršilo se je v Št. Jerneji tudi premovanje konj. Prignalo se je mnogo in razmerno lepih konj ter je komisija prisodila 16 posestnikom denarna darila, 9 pa srebrne svetinje.

— (Statistika društev na Kranjskem.) Minulo leto je bilo na Kranjskem 374 društev. Na posamične politične okraje so se razdelila tako-le: Ljubljansko mesto imelo je 91 društev,

Ljubljanska okolica 33, Logaški okraj 39, Postojnski 37, Kranjski 34, Kočevski 30, Radovljanski 22, Črnomaljski 19, Kamniški 19, Novomeški 19, Krški 17 in Litijski 14 društev.

— (Javen ljudski shod) bode v nedeljo dne 17. t. m. ob 1. uri popoldne v gostilni gosp. Martina Gučeka v Skarnicah šte. 28, občina Dobje blizu Planine na spodnjem Štajerskem. Na shodu bodo poročali gg. poslanci Mihael Vošnjak, Jožef Jerman in dr. Jožef Sernec. Nastopili bodo pa tudi drugi govorniki. Delajo se primerne priprave za ta shod in se je nadejati, da se ga bode ljudstvo prav obilno udeležilo.

— (Volilski shod) priredi državni poslanec g. Fran Robič v nedeljo dné 24. t. m. ob 3. uri popoldne v hranilničnih prostorih v Slovenjem Gradcu. Poročal bode na tem ljudskem shodu o svojem delovanju v državnem zboru. Želeti je, da se tega važnega shoda prav obilno udeleže štajerski in tudi sosednji koroški Slovenci.

— (Ubegel kaznjene.) Iz Mariborske kaznilnice pobegnil je kaznjene Peter Fischer, obsojen na več let. Spetoma je ukradel oblečilo ter vrgel kaznjenško obleko raz sebe. Doslej ga še niso zasačili.

— (Skušnja za gozdno varstvo in za tehnično pomožno službovanje.) ki se bodo vršile pri c. kr. deželni vladi v Celovci, se bodo pričele dne 3. oktobra zjutraj ob 9. uri.

— (Zdravniške zbornice.) Ministerstvo za notranje stvari odredilo je na podlagi dotičnega zakona, da se ustanove zdravniške zbornice v Trstu z 11 člani in v Gorici in Pulji, vsaka z 9 člani.

— (Veselica „Tržaškega Sokola“ in „Slov. pevskega društva“.) katero sta priredila minulo nedeljo na vrtu „Narodnega doma“ pri Sv. Ivanu, privabila je toliko občinstva, da je bil prostorni vrt poln do zadnjega kotečka. Vse točke vzporeda izvajali so pevci in domači tamburaši prav povoljno in so posebno zadnji morali ponavljati mnogo točk. Telovadci „Sokola“ so pokazali, da sijajno napredujejo in izvajali so prav dovršeno razne vaje. Občinstvo pozdravljalo je burno telovadce in njih izbornega učitelja. Bila je prav lepa zares narodna veselica.

— (Štiristoletnica bitke na Krbavskem polju) Dne 11. t. m. je minulo 400 let odkar so Hrvati pod Udbino podlegli silnemu navalu Turkov. Poginil je cvet plemstva hrvatskega v tej krvavi bitki, v kateri je padlo do 10.000 Hrvatov, nad 3000 pa jih je bilo odgnanih v sužnost, mej njimi sam ban Derenčin. Od tedaj začela je propadati hrvatska kraljevina, a vendar se ni nikdar poklonila Turku in ravno sto let pozneje priborili so združeni Hrvati in Slovenci sijajno zmago nad Turki pri Sisku. O Krbavski bitki napisal je gosp. F. Šišić monografijo, ki izide v kratkem z dvema prilogama.

— (Telefon v Zagrebu.) Te dni zbrali so se zastopniki Zagrebških dnevnikov v telefonski centrali, da si ogledajo najnovejše uredbe in se uverijo o funkcioniranju aparatov. Izredna korist telefona se vedno bolj ceni v Zagrebu, ki ima zdaj že 140 postaj s 132 kilometri žic. Najdaljša postaja (56 km) je v Šestinah na posestvu grofa Kulmerja. Od lanskega leta pomnožilo se je število abonentov za 35. Lansko leto vršilo se je 75.000 telefonskih pogovorov mej postajami. V navzočnosti časnikarjev vršilo se je več poskusov, ki so vsi imeli prav povoljen uspeh. Uravnava Zagrebškega telefona se sme meriti z ono največjih mest. Istodobno se mej saboj lahko razgovarja na jedenkrat do 20 oseb na raznih postajah. Tako tudi v tem oziru Zagreb kaže lep napredek. Kdaj pa pri nas v Ljubljani dobimo telefon in marsikako drugo napravo, katerih še nimamo?

— (Razpisana služba.) Pri okr. sodišči v Vipavi razpisana je služba sodnega sluga z letno plačo 250 gld., 25% aktivitetno priklado in pravico do uradne obleke in do eventuelne višje plače 360 gld. Prošnje do dne 10. oktobra pri predsedstvu dež. sodišča v Ljubljani.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Stanje kolere.) Na Ogerskem je kolera razširjena po raznih županijah in je umrlo že dokaj ljudi, kakor kažejo uradna poročila. Iz Varšave se javlja, da je po vestih guvernerja Ka-liškega tam in v vsej ruski Poljski kolera pone-hala. V Krakovu pa sta oboleli dve osebi, mati in nje poldrugo leto stari otrok, ki je umrl. V Berlinu se ni pokazal noben nov slučaj kolere, v Koloniji pa je umrl neki delavec. Iz Belega grada se javlja, da je dozdej zbolelo v Skaderski blaznici 121 oseb, umrlo pa 57. V Carigradu je stanje po-voljno. V Italiji so posamični slučaji v Livornu, Cassinu, Palermu, Napoli, Pettoranu itd., vendar nikjer še ni zelo razširjena. Iz Belega grada se oporeka vest, da bi se bila prikazala kolera mej kaznjenci v tamošnji trdnjavi. Po najnovejših poro-čilih je bilo zadnje dni v Galiciji 22 slučajev in 17 umrlih, na Ogerskem 22 slučajev in 14 umrlih, v Italiji 15 slučajev in 7 umrlih. — Iz Tunisa se javlja, da je izmej 9000 romarjev na potu v Meko in nazaj umrla skoro polovica vseh za kolero.

* (Priprave za vzprejem ruske mor-narice) v Toulonu in v Parizu se delajo tudi izvan oficijelnih krogov. Ruski veleposlanik baron Mohren-beim je vzprejel odbor časnika, ki bode vodil slavnosti ter jim rekel, da mu je jako mlo, da Francoze tako veseli dohod njegovih rojakov v lepo Francijo. Francoska pisateljica gospa Adam po-zivlja v novinah francoske gospe, da podelijo uspo-meno materam, hčeram, sestram in soprogam ruskih mornarjev. Ta uspomena bi bila zapona predstavl-jajoča cvetlico potočnico z dvema listoma, na ka-terih bi bila čitati napisa „Kronstat“ in „Toulon“. Te zapone ponesli bi ruski mornarji domu. V mest-nem zboru se bode baje stavil predlog, da se pre-kristijo nekateri javni prostori in se jim dajo imena, označujoča rusko francosko prijateljstvo.

* (Razdijani otroci.) Grozno zločinstvo izvršila sta dva dečka, 6 in 8 let stara iz okraja Tulcea na Rumunskem. Zvezala sta svojega jednako starega tovariša, ga omamila z udarci na glavo in potem vlekla v bližnji gozd, kjer sta mu prerezala vrat in upravo razmesarila truplo. Stareji teh dveh razdijanih dečkov je že preje posebno rad mučil živali in tako pokazal svojo zversko narav.

* (Najhitrejši železniški vlak sveta.) Najhitrejši železniški vlak v Ameriki je „The Ex-po-sition Flyer“ ki vozi ob 3. uri iz Novega Jorka in pride v Čikago (980 angl. milj) ob 10. uri. Na evropskem kontinentu je najhitrejši vlak orijentni ekspresni vlak iz Pariza, ki potrebuje do Dunaja 24 1/2 ure, to je za 4 1/2 ur več, kakor amerikaški in to za daljavo, za 125 milj krajšjo od gornje. Naj-hitrejši angleški vlak je „Great Northern Leeds Express“, ki vozi nekaj nad 48 angl. milj v jedni uri.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 14. septembra. *) Včeraj se je vršil pod predsedstvom grofa Taaffeja ministerski svet, ki se je bavil s položajem na Češkem.

Dunaj 15. septembra. Uradna „Wiener Zeitung“ javlja imenovanje grofa Karla Cou-denhovca namestniškim podpredsednikom pri namestništvu v Pragi.

Dunaj 15. septembra. Bebel in Fri-derik Engels govorila sinoči na shodu socija-listov, na kateri se je zbralo nad 4000 oseb. Bebel rekel, da je naloga socializmov, razsvet-liti proletarijat, češ, da potem tudi puške ne bodo več pokale. Velikansko senzacijo obudil dopis 300 rezervistov nekega pešpolka. Zboro-valci priredili Beblu in Engelsu sijajne ovacije.

Praga 14. septembra. *) Vsled razglasitve izjemnega stanja je prebivalstvo do skrajnosti razburjeno. Vlada postopa jako energično. Sinoči se je „Narodnim Listom“ naročilo, da morajo vladi in državnemu pravdnistvu pošiljati dolžne eksemplare tri ure predno izide list. Včerajšnja številka je bila že konfiskovana. „Narodni Listy“ se bodo najbrž preselili v Brno. Nadalje je vlada prepovedala izdavanje „Časo-pisa češkeho studentstvi“, „Neodvislosti“ in vseh socialističnih listov ter razpustila vsa mlado-česka politična in nepolitična društva.

Praga 14. septembra. *) Deželni odbornik dr. Kučera dobil sinoči kot načelnik kluba mladočeskih poslancev obvestilo, da je vlada prepovedala vsakeršno delovanje tega kluba.

Praga 14. septembra. *) Namestnik je s posebnim razglasom prepovedal vsakeršno zbi-ranje večjih množic na trgih in ulicah, poha-janje v trumah, nosevanje demonstrativnih znakov in razobešanje zastav, izvzemši zastav v državnih in deželnih barvah.

*) Iz včerajšnje konfiskovane številke.

Praga 15. septembra. „Hlas Na-roda“ javlja, da mislijo mladočeski poslanci izstopiti iz državnega zbora in začeti pasivno opozicijo.

Praga 15. septembra. Nepoznani zli-kovci so na raznih krajih mesta prelepili nem-ški del razglasila o izjemnem stanju z „Na-rodni Listy“.

Litomerice 15. septembra. V Tere-zinu so nocoj nepoznani zlikovci s črno barvo zamazali vse cesarske orle na poštnih nabi-ralnicah.

Zagreb 15. septembra. Stolni kapitelj izvolil kapiteliskim vikarjem Zagrebske nadško-fije kanonika Pavla Guglerja.

Kološ 14. septembra. *) Sodišče obsodilo vse zatožene urednike rumunskega lista „Tri-buna“ radi razžaljenja madjarskega naroda na zapor in primerne glóbe.

Budimpešta 14. septembra. *) Izkaz o koleri konstatuje, da je zadnje dni na Oger-skem obolelo 22, umrlo 14 oseb.

Rim 14. septembra. *) Izkaz okoleri kon-statuje, da je zadnje dni v Italiji obolelo 15, umrlo 7 oseb.

Pariz 14. septembra. *) „Journal des De-bats“ javlja, da se je konferenca latinske novčne unije odložila na nedoločen čas.

Pariz 15. septembra. Charles Dilke, vprašan, misli-li Angleška res pristopiti trojni zvezi, je odgovoril, da je to absolutno izklju-čeno, ker se angleška vlada more taki alijanci pridružiti le z izrecnim privoljenjem parlamenta.

Pariz 15. septembra. Brazilsko posla-ništvo razglša brzojavno sporočilo iz Rio de Janeira, da je bombardiranje mesta trajalo šest ur, ne da bi napravilo kaj škode.

Madrid 15. septembra. Vsled neviht nastala v Novi Kastiliji velikanska povodenj. Ves promet je ustavljen. Mnogo ljudi pone-srečilo.

Bruselj 15. septembra. Glasom urad-nega naznanila, sklenilo je 250000 belgijskih premogarjev začeti v soboto štrajk.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 glđ. 30 kr.; za pol leta 2 glđ. 30 kr.; za četrt leta 1 glđ. 15 kr.

Tujci:

14. septembra.

Pri **Maličih**: Broliaska, grof Colloredo, Springer, Burkl, Konreitz, Füssenegger, Lotz, Basch, Vreda, Stein-bock, Frinel, Berger, Kolm, Lakner, Veith, Wundrich, dr. Murko, Muck z Dunaja. — Strohschneider, Goecker, iz Grada. — Radonetz, dr. Catergian, Pelke, Absles, Laurič iz Trsta. — Doganotz iz Velikih Lašč. — Sajovic iz Kranja. Opalk iz Maribora.

Pri **Slonui**: Schunuck, Kaiser, Weiman, Szulowitz, Goldman, Stuhlberger, Poley, Stritz z Dunaja. — Kronaus, Weiss iz Grada. — Gatsch, Kell iz Zagreba. — Gorup iz Reke. — Sabee iz Trsta. — Globočnik iz Kranja. — Pir-nat iz Cerknice. — Rival iz Kočevja. — Mikloš iz Gorice. — Tauscher iz Ljubljane.

Pri **južnem kolodvoru**: Kunec z Dunaja. — Ma-yer iz Bohinja.

Pri **bavarskem dvoru**: Wenzel iz Beljaka. — Gasperin iz Grada.

Pri **avstrijskem cesarju**: Obri iz Pulja.

Umrli so v Ljubljani:

13. septembra: Rajmund Hribernik, krojačev sin, 1 mesec, Rimska cesta št. 19.

14. septembra: Ana Cirar, delavčeva hči, 29 let, Hradeckijeva vas št. 25. — Edvard Jenko, železniškega čuvaja sija, 6 mesev, Streliske ulice št. 11.

V deželni bolnici:

11. septembra: Alojz Jakomin, hlapec, 24 let.

12. septembra: Marija Prašnikar, prodajalka, 44 let. — Marija Solar, kovačeva žena, 35 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
13. sept.	7. zjutraj	742.5 mm.	15.0° C	sl. vzh.	d. jas.	
	2. popol.	741.5 mm.	20.2° C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	740.5 mm.	14.8° C	sl. vzh.	obl.	
14. sept.	7. zjutraj	740.7 mm.	12.2° C	sl. vzh.	jasno	
	2. popol.	739.4 mm.	23.6° C	sl. jzh.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	740.2 mm.	16.8° C	sl. jzh.	jasno	

Srednja temperatura 16.7° in 17.5°, za 2.4° in 3.5° uad normalom.

Dunajska borza

dné 15. septembra t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	glđ. 97.60	—	glđ. 97.60
Srebrna renta	97.30	—	97.30
Zlata renta	119.55	—	119.50
4% kronska renta	96.75	—	96.70
Akcije narodne banke	983.—	—	983.—
Kreditne akcije	339.75	—	339.—
London	125.60	—	125.70
Napol.	9.94 1/2	—	9.96 1/2
C. kr. cekini	—	—	—
Nemške marke	61.62 1/2	—	61.72 1/2
Italijanske lire	44.65	—	—
Papirnat rubelj	1.30	—	—

Dné 14. septembra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 glđ.	146 glđ. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 glđ.	194 „ —
Ogerska zlata renta 4%	— „ —
Dunava reg. srečke 5% po 100 glđ.	127 „ —
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122 „ —
Kreditne srečke po 100 glđ.	195 „ 75
Rudolfove srečke po 10 glđ.	23 „ 50
Akcije anglo-avst. banke po 200 glđ.	152 „ 50
Tramway-društ. velj. 170 glđ. a. v.	251 „ —

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš preljubi soprog, oziroma oče, gospod

Pavel Bezeljak

c. kr. notar

danes ob 2. uri popoldne, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 67. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal. Truplo dražega rajnega se bode v četrtek, dné 14. septembra, ob 4. uri popoldne na tukajšnje pokopališče k večnemu pokoju preneslo. Predragi rajniki bodi priporočen v blag spo-min in molitev.

V Postojini, dné 12. septembra 1893.

Ida Bezeljak roj. pl. Berzenkovich

soproga.

Gabrijela in Irena

hčeri.

(938)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi ozna-čeni so v **srednjeevropskem času.**

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pon-tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Pariz, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pon-tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Bu-dejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solno-grada, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Ausseea, Pariza, Genfa, Zürich, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzens-feste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Kar-lovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pon-tabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljub-nega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.
 „ 2. „ 05 „ popoldne v Kamnik.
 „ 6. „ 50 „ zvečer v Kamnik.
 „ 10. „ 10 „ zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.
 „ 11. „ 15 „ dopoldne iz Kamnika.
 „ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.
 „ 9. „ 55 „ zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—199)

Dijaški koledar

Cena 60 kr.

Priporočilo.

Bivša učiteljica v „Glasbeni Matici“ si usoja naznati, da poučuje po več oseb skupaj v klavirji.
Marija Elsner
Slonove ulice št. 7.
(933—2)

V najem se dá
tako in po jako nizki ceni

prodajalnica

za trgovino z mešanim blagom s stanovanjem in drugimi prostori v živahnem trgu Spodnjega Štajerja, poleg farne cerkve. (929—2)
Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Hôtel Klembas

v Brežicah, Spodnje Štajersko,
novo opravljen,
se za 3 do 6 let dá v zakup
eventuelno tudi prodá.

Več pové: W. Fritsch v Brežicah na južni železnici. (935—1)

Gôsti učí

korenito na domu in zunaj doma
Fr. Hopf.

Več se izvé v trgovini z glasbili in strunami v Šelenburgovih ulicah št. 1. (934—1)

Izjava.

Gospod Rudolf Starovasnik v Kranji ni več naš zastopnik ter nima pravice, poslovati za naš zavod, ker smo ga odpustili iz službe zaradi sleparstev, katera je uganjal.

Generalni zastop banke „SLAVIJE“
v Ljubljani. (932—3)

Dijake

vzprejme na hrano in stanovanje národna rodovina v Ljubljani.

Natančneje izvé se pri gospé Ani Železnikar, Marije Terezije cesta št. 1.

Učenec

zdrav, močan, s primerno šolsko izobrazbo, vzprejme se v tukajšnji trgovini s specerijskim blagom. Več v upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (941—1)

Ženitna ponudba.

Gospod, ki je imel doslej v nekem velikem mestu tovarno z novejšimi izumi, se želi nastaniti v domovini. Ima 10.000—12.000 gld. premoženja, je prijetne vnanosti, čez 30 let star, inteligenten ter se želi tem ne več nenavadnim potom poročiti z naobraženo, brhko gospico ali mlado vdovo s premoženjem. — Resne, ne anonimne ponudbe, ako mogoče s fotografijo, naj se do 25. septembra t. l. pošljejo po pošti pod naslovom: „Slovenec št. 52 poste restante Trst“. (944—1)

Št. 1025.

Razglas.

(939—1)

Potom minuendne dražbe odda se
zgradba novega zidanega mostu
čez Bistrico v Kamniku.

Stroški proračunjeni so na 17.500 gld.

Pismene ponudbe, katerim je priložiti jamčevine 1750 gld., vložiti je

do 14. oktobra 1893

dopoludne do 11. ure pri mestnem županstvu v Kamniku, kjer tudi dotični načrti, proračun in stavbeni pogoji na razgled ležé.

Mestno županstvo Kamnik

dué 12. septembra 1893.

Močnik s. r., župan.

Učne knjige

za gimnazije in ljudske šole in
vse druge šolske potrebščine

Dijaski koledar i. t. d.

(928—5)

prodaja

Anton Zagorjan

knjigotržec

v Ljubljani, v Zvezdi št. 7.

Knjigarna

KLEINMAYR & BAMBERG

v Ljubljani

Kongresni trg šte. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, broširane in v močnem vezu,
po najnižjih cenah. (927—3)

Katalogi o uvedenih učnih knjigah dobé se zastonj.

Kdor hoče prirejati dobro kavo, naj
kupi

(967—28)

Oelz'eva kava.

Oelz-eva kava

je najboljši in najčistejši primesek navadni kavi.

Oelz-eva kava

ne sodrzuje niti hrušek, niti repe, niti sirupa.

Dobiva se v vseh specerijskih prodajalnicah.

**Zadnji
mesec.**

Inomostske srečke à 50 kr.

**Zadnji
mesec.**

Glavni dobiček

50.000

goldinarjev.

(931—2)

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER.